

Pɔɔlo ɔwole Gyangbarase
 ɔbono ɔ ɲmarase Bunge
 Timoti Mɔ

¹ Me Pɔɔlo ne n kya ɲmarase fo gɛnen ɔwole baare. N gyɛ Kirisito Yesu ɔɔɔ. I lii fɛɛ Wurubuaare aye-ɔmɔlegɛbo mɔ de Kirisito Yesu ɔbono aye-nwɔnsa gi gyan mɔ so mɔ ne n lɛɛ yii me ne ɔ tɔgɛ yɛɛ n' wɔra Yesu ɔɔɔ. ² N kya ɲmarase mi-i sa fo Timoti, fo ɔbono fo baa bingiri fɛɛ me-bi gbaa-gbaa mɔ. I lii fɛɛ nɛ nyiile fo Yesu ilaa, ne fo ɔɔɔ mɔ gyi. Aye-sɛ Wurubuaare de aye-Wura Kirisito Yesu mɛ' sa fo so gɛwɔnsa dɛnsɛ, mɛ' su fo gitolon de mɛ' sa fo gisen yuuli.

Ka Asa Abono Mɛ De Anyiilebi Ako Kpɛi Mɔ

³ Fɛɛ gɛnɔɔbono nɛ tɔgɛ fo owi ɔbono n kya kpe Masadoniya mɔ, fo berɛ, kpɛ sii kyena Efiso nno de fo' ka asa abono mɛ kya nyiile asa anyiilebi ako kpɛi kyu lii aye-Wurubuaare ɔson mɔ so mɔ. Ka ɔmɔ yɛɛ mɛ' yɛgɛ imɔ. ⁴ Tɔgɛ sa ɔmɔ yɛɛ mɛɲ baa nu de adedaabo gɛkyena gifyan so gifyan so abon nsingyi nbono giɲ bo ɔkara mɔ. Nengyene asa mɛ kya nu de gɛnen ilaa ibonoana mɔ i kya yɛgɛ mɛ kya taase mɔmɔ-nyoro ilaa ibono iɲ bo agyan mɔ. Iɲ kya kpaa ɔmɔ de mɛ' keda Wurubuaare gɛsun de mɔ-asonbo mɔ sa mɔ dandan. Ilaa ibono i laa taale kpaa aye gɛnen mɔ ne n gyɛ gikagyan gibono a laa ka gyan Wurubuaare so mɔ.

⁵ Ilaa ibono so a kya yela fɛye gɛnen nbara ndɛ mɔ ne n gyɛ yɛɛ aye Yesu asonbo mɔ a' nyɛ gɛlaare' sa Wurubuaare de anyamesɛ. ɔbono ɔ laa nyɛ gɛlaare' gɛnen mɔ ne n gyɛ ɔbono ɔ kya sa nwɔnsa dɛnsɛ lii

mɔ-gisen dɔ, ɔ kya wɔra daa ilaa ibono o nyi mɔ-gisen dɔ yɛɛ i boran, ne ɔ kya sɔɔ Wurubuaarɛ ilaa nyiileɛ mɔ gyi lii mɔ-gisen dɔ mɔ. ⁶ Asa abono mɛ dɛ anyiilebi ako kpɛi mɔ berɛ, mɛ fuɛ ilaa dɛnsɛ idɛ, ne mɛ kpaa loo daa nsingyi yanyansɛ dɔ. ⁷ Mɛ kya laarɛ de mɛ' wɔra Wurubuaarɛ nbara mɔ anyiilebo, yɛgɛ mɛ mɛɲ kii mɛ kya nu ilaa ibono mɛ kpɛ mɛ dɛ mɔ gɛsɛ, ne mɛɲ nyi ilaa ibono mɛ kya tɔgɛ mɔ.

Asa Nyɛnyɛn So Ne Wurubuaarɛ Gi Yela Nbara

⁸ Aye pɛwu a nyi yɛɛ Wurubuaarɛ nbara gi boran. Ibono i tiri mɔ ne n gyɛ yɛɛ a' kyu nmɔ wɔra gɛsun ɔkpa so. ⁹ Fo laa nyingi yɛɛ i mɛɲ gyɛ abono mɔmɔ-asen dɔ i boran sa Wurubuaarɛ mɔ so ne Wurubuaarɛ gi yela nbara mɔ. Wurubuaarɛ gi yela nmɔ sa daa abono mɛ mɛɲ kya ka nbara mɔ gɛnɔ mɔ, de gisomaanu awura, de abono mɛ mɛɲ seɛ Wurubuaarɛ mɔ, de ilaa nyɛnyɛn awura. Wurubuaarɛ gi yela nbara mɔ sa abono mɛ mɛɲ kya gyi mɔ-ginsi mɔ, de abono mɛɲ kya son mɔ mɔ, de asa abono mɛ kya mɔɔ mɔmɔ-sɛana abɛɛ mɔmɔ-nyiana mɔ, de abono mɛ kya mɔɔ asa mɔ, ¹⁰ de abono mɛ kya laarɛ agyibara mɔ, de anyen abono mɛ kya dɛ de mɔmɔ-nanboana anyen mɔ, de abono mɛ kya yuuri anyamesɛ koso seɛ mɔ, de abonbo, de abono mɛ kya ten asa nɔɔ nbɛɛ dɔ mɔ, de abono pɛwu mɛ kya wɔra ilaa ibono i san ne iɲ kya kyena de gɛsintin ilaa ibono a nyiile fɛye mɔ. Gɛnen asa adɛ ɔnan ne Wurubuaarɛ gi yela mɔ-nbara mɔ sa. ¹¹ Ilaa ibono nɛ nyiile gɛrɛnaa mɔ, i lii daa Wurubuaarɛ nyisigyɛ ɔkalan mɔ dɔ. ɔkon de ayenbi a gyɛ Wurubuaarɛ-lɛɛ. Mɔ-ɔkalan konkonsɛ baarɛ ne o kyu wɔra me-abaa dɔ de n' kyu nyiile asa.

Gɛnɔɔbono ɔkara Wurubuaarɛ Kya Nyɛ Gisen Sa Asa Mɔ

¹² N kya faala aye-Wura Kirisito Yesu ɔbono ɔ sa me ɔlon ne nɛ nyɛ wɔra gɛnen gɛsun gɛdɛ mɔ. O buu me yɛɛ n gyɛ isa ɔbono ɔ laa taalɛ ka gyan me so ne o kyu gɛsun gɛdɛ wɔra me-abaa dɔ. ¹³ Nkana owi ɔko dɔ mɔ, n kya kyena saalɛ gɛnen Yesu Kirisito kolon baarɛ. N kya ka mɔ-asonbo mɔ-ansi, ne n' kya nyida mɔ-ginyen. Imɔ-rɛ imɔ gɛnen gbaa mɔ, Kirisito gi kerɛ mɔ, o wu yɛɛ mɛn nyi daa. I kya nyiile yɛɛ mɛn ti sɔɔ mɔ gyi. Imɔso o su me gitolon, ne ɔ kyɛɛgɛ me. ¹⁴ Nkana mɛn kaaborɛ ɔ' wɔra gɛnen sa me ba-a pi-i. Aye-Wura Yesu bo gisen gikyɔ so mɔ, ɔ kyɛɛgɛ me lii me-ilaa nyɛnyɛn idɛ dɔ. Kirisito Yesu gi yɛgɛ n kya ka gyan mɔ so ne n' kya laarɛ mɔ-ilaa gikyɔ. Gikagyan de gɛlaarɛ' gɛ bo daa mɔ asɛ. ¹⁵ I bo gɛdɛ gɛko gɛ gyɛ gɛdɛ paawɔrasɛ ibono i kaaborɛ a' kɔɔlɛ gɛmɔ kyule. Gɛmɔ ne n gyɛ yɛɛ, “Kirisito Yesu gi ba gɛsinkpan so de ɔ' baa mɔlɛgɛ ilaa nyɛnyɛn awɔrabo.” Mi-i me mɔ ne n wɔra ilaa nyɛnyɛn awɔrabo ɔbelɛnsɛ gin. ¹⁶ Yesu gi su me gitolon daa de ɔ' nyɛ lɛɛ nyiile gɛnɔɔbono ɔkara ɔ kya nyɛ gisen sa asa mɔ. ɔ kya laarɛ yɛɛ o' kyu me ɔbono nkana n gyɛ ilaa nyɛnyɛn awura ɔbelɛnsɛ mɔ, kyu wɔra sinkaala sa asa abono mɛ laa baa ka gyan mɔ so de mɛ' nyɛ ɔkyenaten Wurubuaarɛ asɛ gɛkpa-a-gɛkpa-a mɔ. ¹⁷ Buubuu de nyisigyɛ i' wɔra Wurubuaarɛ-lɛɛ gɛkpa-a-gɛkpa-a. ɔ man wu' gɛkaako, ne mɔ-gɛwura gɛn bo ɔkara. ɔko mɛn kya wu mɔ de ansi. Mɔ-nkon ne n gyɛ Wurubuaarɛ. I gyɛ gɛnen.

Kpɛ Keda Gɛsintin Ilaa Nyiilesɛ Mɔ Dɔ Ken-Ken

¹⁸ Me-bi Timoti, gɛsun gɛbono n dɛ mi-i sa fo mɔ ne n gyɛ yɛɛ fo' tɔngɛ sa gɛnen asa abono nɛ nyiile fo faa. Gɛnen ilaa idɛ ɔnan ne Wurubuaarɛ ikalan ɔtɔgɛbo ɔko gi naa kyena tɔgɛ kyu lii fo so mɔ. Imɔso yɛgɛ i' keda fo-nyoro de fo' kɔ ikɔ dɛnsɛ sa Wurubuaarɛ. ¹⁹ Kpɛ keda

fo-gisoo gyi do ken-ken de fo' wɔra daa ilaa ibono fo nyi fo-gisen do yee i boran mo. Feyee do asa ako bere, me meɲ baa ma-a nu de ilaa ibono me nyi mɔmɔ-asen do yee i boran mo. Imɔso i nyida mɔmɔ-Wurubuaare onon mo kere-kere fee genoo bono gikolii bele gi gyan nkyu so ne gi kya nmeɛ de afole boori mo. Meɲ baa soɔ gesintin ilaa nyiileɛ mo gyi. ²⁰ Himinayose mo-re Alesanda me bo genen asa abono do. Mɔmɔ bere, ne kpare omɔ wɔra Satan, ilaa nyenyen pewu gemu mo abaa do de o' ka omɔ-ansi de me' kase genoo bono meɲ baa nyida Wurubuaare ginyen mo.

2

Genoo bono I Kaabore Okamaase o' Dalaa Mo

¹ Ibono i gyangbara mo, n kya ka mi-i sa fo yee yee feye abono fe kya son Yesu mo fe' dalaa sa anyamese pewu. Fe' kole ilaa tirise lii Wurubuaare ase sa omɔ. Fe' yele omɔ-giyaa do kole Wurubuaare de fe' faala mo. ² Fe' dalaa sa awura-awura kee de asa sɛnsɛ abono pewu me kya gyi gebelɛnsɛ asa so mo. Fe' dalaa sa omɔ de okpa kamaase so mo, me' yee aye abono a kya son Yesu mo a' nyɛ kyena de gisen yuuli, de a' kyu buubuu sa Wurubuaare de anyamese. ³ Fe' kya dalaa fe' kya sa omɔ genen mo, i boran ne i kya gyi Wurubuaare ginsi. Mo ne n gyɛ aye-omolegebo. ⁴ Wurubuaare gelaare ne n gyɛ yee anyamese pewu me' nyɛ mo-amolege de mo-re omɔ me' kyena de me' bii gesintin kyu lii mo Wurubuaare ilaa so.

⁵ I kaabore okamaase o' bii ilaa ide. I kya nyiile yee Wurubuaare kolon ne n bo no sa aye anyamese pewu ne a bo oserebo kolon onono o yele aye-re Wurubuaare nsana mo. Mo ne n gyɛ Kirisito Yesu. O baa wɔra nyamese, ⁶ ne o kyu mo-nkpa fue de o' soɔ anyamese pewu lii ilaa

nyenyenyen pɛwu gɛmu mɔ abaa dɔ de mɛ' nyɛ kyena sa Wurubuaarɛ. Owi ɔbono i gyɛ Wurubuaarɛ gɛlaarɛ mɔ ne ɔ yɛgɛ Yesu gi kyu mɔ-nkpa fuɛ sa aye gɛnen, ne i lɛɛ nyiile yɛɛ mɔ Wurubuaarɛ kya laarɛ anyamesɛ mɛ' nyɛ kyena mɔ asɛ. ⁷ Yesu Kirisito gi kyu mɔ-gɛsun wɔra me-abaa dɔ yɛɛ n' wɔra mɔ-ɔsɔɔ de n' nyɛ lɛɛ mɔ-ɔkalan mɔ tɔgɛ sa asa. (Gɛsintin ne n' kya tɔgɛ, mɛɲ kya kɛɛ abon.) Yesu yɛɛ n' wɔra onyiilebo sa asa kpɛi-kpɛi abono mɛɲ kya son Wurubuaarɛ mɔ de mɛ' ka gyan mɔ Yesu so de mɛ' bii gɛsintin kyu lii mɔ-ɔkalan mɔ so.

⁸ Imɔso ilaa ibono n kya laarɛ mɔ ne n gyɛ yɛɛ gɛten kamaasɛ mɔ anyen abono mɛ laa dalaa mɔ, mɛ' kerɛ yɛɛ mɔmɔ-abaa abono mɛ kya diirɛ owi ɔbono mɛ kya dalaa mɔ, mɛɲ kya kyu amɔ kyu wɔra ilaa nyenyenyen. Mɛɲ dɛ ɔko ginyadon, ne mɛɲ kya sɔɔ akyɔɔlɛ mɔmɔ-asen dɔ yɛɛ Wurubuaarɛ maɲ nu mɔmɔ-gɛdala.

Akyii Mɔ Mɛ' Kyu Ilaa Dɛnsɛ Giwɔra Kyu Lɔrɔ Mɔmɔ-Nyoro

⁹ Gɛnen kee akyii abono mɛ bo fɛye dɔ mɔ mɛ' lɔrɔ mɔmɔ-nyoro kanpɛ fɛɛ asa abono mɛ kya buu ɔmɔ-nyoro ne mɛ dɛ ɔmɔ-nyoro mɔ. Inj kaaborɛ mɛ' laarɛ iman giɲminde, sika kɔkɔɔ, ngbɛ de ngyi boɔgyalonɛ. ¹⁰ Ilaa dɛnsɛ giwɔra ne i kaaborɛ mɛ' kyu lɔrɔ mɔmɔ-nyoro. Gɛnen ne i kaaborɛ akyii abono mɛ kya lɛɛ nyiile yɛɛ mɛ kya son Wurubuaarɛ mɔmɔ-gɛkyena dɔ mɔ mɛ' wɔra ne.

¹¹ Akyii mɔ mɛ' kasɛ ilaa faa kurun de mɛ' bara mɔmɔ-gɛsɛ ɔkpa kamaasɛ so. ¹² Mɛɲ sa ɔkyii ɔkpa de o' nyiile anyen Wurubuaarɛ ilaa abɛɛ o' kyu ɔlon ɔ kya gyi gɛbelɛnsɛ anyen so. Akyii mɔ mɛ' sii kurun Wurubuaarɛ ɔson dɔ. ¹³ I lii fɛɛ Wurubuaarɛ gi lɛɛ anyamesɛ mɔ, ɔnyen, Adam, ne ɔ gyangbara lɛɛ pɛi ne ɔ baa lɛɛ ɔkyii, Efa. ¹⁴ Ne inj gyɛ Adam ne ilaa nyenyenyen pɛwu gɛmu mɔ

gi nyε penε. Ɔkyii ne Ɔ penε ne Ɔ tɔrɔ Wurubuaarε nbara mɔ. ¹⁵ Imɔ-rε imɔ gɛnen gbaa mɔ, Wurubuaarε laa mɔlεgε akyii mɔmɔ-gɛkorogε dɔ. Ibono i tiri mɔ ne n gyε yεε mε' wɔra asa abono mε dε ɔmɔ-nyoro, mε kya ka gyan Yesu so, mε kya laarε mɔmɔ-nanboana anyamesε ilaa, ne mε kya lɔrɔ mɔmɔ-nyoro ma-a yela ma-a sa Wurubuaarε.

3

Yesu Asonbo Abelense

¹ I bo gɛdε gɛko, gε gyε gɛdε paawɔrase yεε nengyene ɔko kya laarε ɔ' wɔra ɔbelense sa Yesu asonbo mɔ, gɛsun gbaa' ne ɔ lεε gɛnen. ² Ɔbono ɔ laa wɔra Yesu asonbo ɔbelense mɔ, ɔ kaabore ɔ' wɔra daa nyamesε ɔbono ɔko maŋ wu ilaa nyenyen iko mɔ-gɛkyena dɔ tɔgε. Ɔ' wɔra daa ɔbono o sii de ɔkyii kolon, ɔ bo gisen, ɔ dε mɔ-nyoro; asa mε kya wu mɔ-gidebi mɔ, mε kya kyu buubuu sa mɔ. Ɔ' wɔra ɔbono ɔ kya sɔɔ asafo, ne ɔ kya bii nyiile asa ilaa. ³ Ɔŋ sa ɔ' wɔra ɔbono ɔ kya nun nta gikyɔ abεε ɔ kya laarε gɛluu. Ɔ' wɔra daa ilaa ibono i laa yuuli asa asen mɔ. Ɔŋ sa ɔ' wɔra laatɔngε nyamesε abεε ɔbono mɔ-ansi a kya pɛεrε aterenbi gikyɔ mɔ. ⁴ Ɔ' wɔra isa ɔbono mɔ-gɛten dɔ awura mε kya nu mɔ asε. Mɔ-biana mε kya bara mɔmɔ-nyoro gɛsε ne mε kya kyu buubuu sa mɔ ɔkpa kamaasε so. ⁵ I lii fεε nengyene fo ɔko fo-gɛten dɔ awura mεŋ kya nu fo asε mɔ, nne ne fo laa wɔra de fo' yεgε Wurubuaarε asonbo gikpen mɔ mε' nu fo asε? ⁶ Yesu asonbo ɔbelense mεŋ kaabore ɔ' wɔra ɔbono ɔ mεŋ ti taa kɛɛla ɔson mɔ dɔ mɔ. Iŋ gyε gɛnen mɔ, ɔ laa naa diirε mɔ-nyoro de i' bun mɔ gipueε fεε ilaa nyenyen pɛwu gɛmu mɔ-lεε mɔ ɔnan. ⁷ I kaabore asa abono mεŋ bo Yesu asonbo mɔ dɔ mɔ kee mε' tεrε gɛnen ɔbelense ɔbono ginyen dɛnsε. I ba gɛnen mɔ, ɔko

man̄ nyɛ tɔgɛ ilaa nyɛnyɛn iko lii mɔ so, ne ɔ man̄ loo ilaa nyɛnyɛn pɛwu gɛmu mɔ ɔdoo dɔ.

Abono Mɛ Buu De Yesu Asonbo Abelɛnsɛ Mɔ

⁸ Asa abono mɛ buu de Yesu asonbo abelɛnsɛ mɔ kee mɛ kaabore mɛ' wɔra abono asa mɛ kya buu mɔmɔ. Mɛɲ bo inandii inyɔ-inyɔ. Mɛɲ sa mɛ' wɔra asa abono mɛ kya don nun nta abɛɛ mɛ kya kyu ɔkpa nyɛnyɛn so laare aterenbi. ⁹ Mɛ' kyu gisen dɛnsɛ keda Yesu ilaa boduduusɛ ibono mɛ sɔɔ gyi mɔ dɔ. ¹⁰ Fɛ' daase gɛnen asa abono kerɛ yɛɛ mɛ laa taale wɔra gɛsun mɔ? Nengyene fɛɲ wu ilaa nyɛnyɛn iko lii mɔmɔ so mɔ, pɛi de mɛ' lɔɔ wɔra abono mɛ buu de Yesu asonbo abelɛnsɛ mɔ. ¹¹ Mɔmɔ akyyisɛ mɔ mɛ kaabore mɛ' wɔra abono asa mɛ kya buu ɔmɔ mɔ. Mɛɲ sa mɛ' naa mɛ kya nyida asa anyen. Mɛ' wɔra abono mɛ bo gisen ne mɛ kya gyi gɛsintin sa asa ilaa kamaase dɔ. ¹² Abono mɛ laa buu de Yesu asonbo abelɛnsɛ mɔ mɛ' wɔra daa abono mɛ sii de ɔkyii kolon-kolon ne mɔmɔ-biana de mɔmɔ-gɛten dɔ asa mɛ kya nu mɔmɔ ase mɔ. ¹³ Nengyene mɛ kya gyi gɛnen gɛbelɛnsɛ mɔ dandan mɔ, asa mɛ laa kyu buubuu sa mɔmɔ ne mɛ laa taale da gikan lɛɛ Kirisito Yesu ilaa ibono mɛ kya sɔɔ gyi mɔ tɔgɛ de asa mɛ' nu mɔmɔ ase.

Aye-ɔson Baarɛ Tansi ɔ Gyɛ Ilaa Boduduusɛ

¹⁴ Me-gɛwɔnsa gɛ gyan yɛɛ i man̄ kɛɛla ne nan ba fo ase. N kii n kya ηmarase n kya ka fo pɛi de n' lɔɔ ba. ¹⁵ Nengyene fɛɛ ilaa iko i keda me yela ne meɲ nyɛ ba fo ase belen mɔ, me-ɔwole baarɛ laa yɛgɛ fo' nyɛ bii gɛnɔɔbono i kaabore Wurubuaarɛ gɛten' dɔ asa mɛ' kyena mɔ. Wurubuaarɛ gɛten' dɔ asa ne n gyɛ aye abono a kya son mɔ ɔbono ɔ bo no adaa-adaa mɔ. Aye Wurubuaarɛ wole asonbo pɛwu gikpen a dɛ daa fɛɛ gɛkpara de gɛsɛ ɔpɔɔrɛ sa gɛsintin gɛbono Wurubuaarɛ

gi lɛɛ nyiile anyamesɛ mɔ. ¹⁶ Iɲ bo akyɔɔlɛ yɛɛ ɔson baare tansi ɔ gyɛ ilaa boduduusɛ. I lii fɛɛ:

Yesu gi ba mɔ, Wurubuaarɛ ne n kisee mɔ-nyoro nyamesɛ oyuduu

kyu lɛɛ mɔ-nyoro gɛwi nyiile asa.

Wurubuaarɛ Oduduu mɔ ne n lɛɛ Yesu gidebi nyiile anyamesɛ

de mɛ' bii yɛɛ Yesu ilaa i gyɛ gɛsintin.

Wurubuaarɛ dɔ isɔɔ mɛ wu Yesu de ansi.

Asa mɛ naa gɛsinkpan so asa kpɛi-kpɛi dɔ tɔgɛ Yesu ilaa. Gɛsinkpan so anyamesɛ mɛ ka gyan Yesu so.

Wurubuaarɛ gi puru Yesu dii kpe mɔ asɛ mɔ Wurubuaarɛ nyisigyɛ dɔ.

4

Abon Anyiilebi

¹ Wurubuaarɛ Oduduu mɔ kya lɛɛ tigi aye yɛɛ i laa baa ba owi ɔko dɔ yɛɛ ako mɛ laa taa Yesu ɔson mɔ yɛgɛ. Mɛ laa san nu daa de ilaa ibono i kya kyena asa so ne i kya kyu abon anyiilebi penɛ asa mɔ. ² Anyiilebi adɛ a laa lii daa nnɔ nnyɔ-nnyɔ awura mɔ asɛ. Mɛ laa kerɛ ansi kɛɛ abon ne i maɲ ɲmaa mɔmɔ-asen. ³ Mɛ laa tii gɛdena so yɛɛ asa mɛɲ sa mɛ' dena abɛɛ mɛɲ sa mɛ' gyi agyudɔana ako. Wurubuaarɛ mɔ gi lɛɛ agyudɔ abono daa yɛɛ nyamesɛ o' gyi. ɔ kya laare fɛɛ abono mɛ sɔɔ Yesu gyi ne mɛ nyi gɛsintin mɔ mɛ' sɔɔ amɔ abaa anyɔ de mɛ' kyu afaala sa mɔ. ⁴ Ilaa kamaasɛ ibono Wurubuaarɛ gi lɛɛ mɔ i boran. Imɔso nengyene fo nyɛ ilaa iko ne fo faala Wurubuaarɛ kyu lii imɔ so mɔ, iɲ kaaborɛ ɔko ɔ' tɔgɛ yɛɛ iɲ boran. ⁵ I lii fɛɛ fo kpɛ nyɛ faala Wurubuaarɛ kyu lii imɔ so mɔ, Wurubuaarɛ mɔ gi yuule imɔ kyu lii mɔ-agyɛbi mɔ so de fo-gɛdalaa so sa fo ne.

Fo Berε, Bela Fo-Nyoro Daa De Fo' Sele Wurubuaarε

⁶ Kyu gɛnen ilaa ibono n kya ka fo faa kyu too aye-nanboana Yesu asonbo mɔ ansi dɔ. Fo kya wɔra gɛnen mɔ, i laa wɔra gɛsun dɛnsɛ sa Kirisito Yesu. Wurubuaarε agyɛbi abono fo sɔɔ amɔ gyi mɔ de mɔ-gɛsintin anyiilebi abono ayaa fo buu faa ne nan sa fo ɔlon mɔ-ɔson mɔ dɔ. ⁷ Gɛɲ sa fo' nu de adedaabo gɛkyena dɔ abon nsingyi de akyii belɛnsɛ itarɛ. Fo berɛ, bela fo-nyoro daa de fo' sele Wurubuaarɛ. ⁸ Gɛsun gɛbono fo laa kpɛ fi-i wɔra gɛkɛ kamaasɛ de i' kyu den fo mɔ gɛ laa kpaa fo ikpa iko so. Ilaa ibono, mɔ, fo laa kpɛ fi-i wɔra gɛkɛ kamaasɛ de i' den fo yɛɛ fo sele Wurubuaarɛ mɔ, imɔ ibono berɛ ne nan kpaa fo ɔkpa kamaasɛ so. Fo sele Wurubuaarɛ mɔ, ɔ kya yɛgɛ fo' bii fo-gisen dɔ yɛɛ fo laa nyɛ Wurubuaarɛ asɛ gɛkyena ɔnan gɛkyena gɛdɛ dɔ de fo-lɛwu gɛmara kee. ⁹ Gɛnen agyɛbi adɛ a gyɛ agyɛbi paawɔrasɛ abono i kaaborɛ a' kɔɔlɛ amɔ kyule. ¹⁰ Gɛnen so ne aye abono a kya ka gyan Yesu so mɔ a kya pɛɛrɛ ansi wɔra Wurubuaarɛ ɔson mɔ gɛsun mɔ. I lii fɛɛ a kyu aye-ansi kyu gyan mɔ ɔbono ɔ bo no adaa-adaa mɔ so. Mɔ ne n gyɛ anyamesɛ pɛwu ɔmɔlɛgɛbo; titirigu mɔ, aye abono a kya ka gyan Yesu so mɔ-lɛɛ ɔmɔlɛgɛbo ne ɔ gyɛ.

¹¹ Kyu gɛnen ilaa idɛ ka asa de fo' kyu imɔ nyiile ɔmɔ. ¹² Gɛɲ sa fo' yɛgɛ de ɔko ɔ' kerɛ fo ta yɛɛ fo gyɛ dega, foɲ ti wɔra ɔbelɛnsɛ. Fo berɛ, yɛgɛ fo-atɔngɛbi de fo-akye-nabi de fo-gisen fufuli de fo-gɛlaarɛ' gɛbono fo bo mɔ de fo-gikagyan gibono fo kya ka gyan Yesu so mɔ i' wɔra sinkaala sa abono mɛ kya ka gyan Yesu so mɔ.

Kerɛ Fo-Nyoro De Fo-Ilaa Nyiilesɛ So Dɔɔdan

¹³ Owi ɔbono mɛɲ ti ba mɔ, fɛye Yesu asonbo mɔ fɛ laa kyena gyan' mɔ, kerɛ de fo' kalɛ Wurubuaarɛ agyɛbi mɔ sa ɔmɔ de fo' buɛɛlɛ ɔmɔ de mɛ' wɔra amɔ so

ilaa de fo' nyiile ɔmɔ ilaa. ¹⁴ Fo tan gɛkaabono Yesu asonbo abelɛnsɛ mɔ mɛ kyu mɔmɔ-abaa gyan fo so kolɛ Wurubuaarɛ Oduduu sa fo mɔ? Gɛnen gɛkaabono mɔ Wurubuaarɛ ikalan ɔtɔgɛbo ɔko gi wu tɔgɛ yɛɛ Wurubuaarɛ gi sa fo adawo de fo' kyu wɔra gɛsun sa mɔ. Keda gɛnen adawo abono. Gɛɲ sa fo' lɛɛ ansi yɛgɛ amɔ. ¹⁵ Kpɛ keda gɛnen ilaa wɔrasɛ idɛ dɔ. Kyu fo-nyoro kyɛɛ imɔ de ɔkamaasɛ o' wu yɛɛ fo kya kpe ansi dɔ ɔson mɔ dɔ. ¹⁶ Kerɛ fo-nyoro de fo-ilaa nyiileɛ mɔ so dɔɔdan. Kpɛ keda gɛnen. Fo keda gɛnen mɔ, i laa kpaɛ fo-rɛ asa abono mɛ kya nu fo asɛ mɔ pɛwu de fɛ' nyɛ Wurubuaarɛ asɛ gɛkyena.

5

¹ Fo gyangbara sa Yesu asonbo ne abelɛnsɛ abono mɛ bo fɛye dɔ mɔ ɔko kya wɔra ilaa nyɛnyɛn iko mɔ, gɛɲ sa fo' ɲmaa yii mɔ. Buɛɛɛ mɔ daa fɛɛ ɔ gyɛ daa fo-sɛ gɛnen mɔ. Tɔngɛ sa adega abono mɛ bo fɛye dɔ mɔ fɛɛ fo-tedɛana ² de akyiinyi mɔ mɔ, fɛɛ fo-nyiana. Tɔngɛ sa abolonbu mɔ mɔ fɛɛ fo-pikiyiiana. Ginyen de gikyii ilaa i mɛɲ sa i' loo nno.

Akulaabo Ilaa

³ Kyu buubuu kyu kerɛ akulaabo abono mɛɲ bo akerɛbo mɔ so. ⁴ Nengyene okulaabo bo nbii abɛɛ anaana berɛ mɔ, i kaaborɛ nbii mɔ mɛ' kasɛ yɛɛ Wurubuaarɛ kya tɔgɛ mɔmɔ yɛɛ mɛ' kerɛ mɔmɔ-subuana so de iɲ sa i' ba yɛɛ mɛ korogɛ ɔmɔ kerɛ ɔmɔ so giyan. Npii mɔ mɛ kya wɔra gɛnen mɔ, imɔ ne n kya gyi Wurubuaarɛ ginsi.

⁵ ɔbono ɔ gyɛ okulaabo ne ɔɲ bo ɔkerɛbo mɔ kya kyu mɔ-gɛwɔnsa gyan daa Wurubuaarɛ wolɛ so. ɔ kpɛ ɔ kya dalaa ɔ kya kolɛ Wurubuaarɛ gɛnyɛ de gɛpɛ. ⁶ Okulaabo ɔbono mɔ berɛ, ɔ kpɛ ɔ kya nu daa de ɔkon gigyi wolɛ mɔ, o wu' ne, yɛgɛ ɔ tɛ de ansi. ⁷ Ka Yesu asonbo abono

fo gyangbara sa ɔmɔ mɔ de asa mɛŋ sa mɛ' nyɛ ilaa nyɛnyɛn tɔgɛ kyu lii mɔmɔ so. ɔkamaasɛ nyi yɛɛ i kaabore nyamesɛ ɔ' kerɛ mɔ-subuana so. ⁸ Imɔso ka ɔmɔ yɛɛ fo ɔbono fo kya son Yesu ne foŋ kya kerɛ fo-subuana so mɔ, titirigu fo-ka, fo-biana, fo-nyi de fo-sɛ so mɔ, i wɔra fɛɛ fo too Yesu ɔson mɔ fuɛ ne. Isa ɔbono ɔŋ ti sɔɔ Yesu gyi mɔ tɛsɛ ɔ bɔ fo.

⁹ Akulaabo gikpen gibono fɛye Yesu asonbo mɔ fɛ kya kerɛ ɔmɔ so mɔ, fɛŋ sa fɛ' kyu ɔbono ɔŋ ti gyi nsi ikue-isa mɔ bɔla mɔmɔ so. Okulaabo ɔbono fɛ laa kerɛ mɔ so mɔ, ɔ' wɔra ɔkyii ɔbono o sii de ɔnyen kolon daa, ¹⁰ ne ɔkamaasɛ nyi mɔ so yɛɛ ɔ wɔra ilaa dɛnsɛ mɔ-gɛkyena dɔ yɛgɛ mɔ. ɔ bela mɔ-biana dandan. ɔ bara mɔ-nyoro gɛsɛ; ɔ keda Yesu asonbo gisafo, ne ɔ wɔra ilaa ibono i tiri ɔmɔ mɔ sa ɔmɔ. ɔ mɔlɛgɛ asa abono ilaa i tu ɔmɔ mɔ, ne o kyu mɔ-nyoro kyu kyɛɛ ilaa dɛnsɛ kamaasɛ giwɔra mɔ.

¹¹ Okulaabo ɔbono ɔŋ ti belɛ mɔ berɛ, fɛŋ' baa yɛgɛ mɔ ɔ' bɔla gikpen mɔ so. ɔŋ ti belɛ faa mɔ, i laa taalɛ ba yɛɛ mɔ-ɔbole gɛlaarɛ ilaa i laa biidɛ mɔ-nwɔnsa koso Yesu Kirisito gɛsun mɔ so ne gɛdena gɛ laa kii da mɔ ɔbole. ¹² Nengyene o kii dena mɔ, ɔ laa gyi gipuɛɛ akulaabo gikpen mɔ asɛ. I lii fɛɛ ɔ ka yela yɛɛ ɔŋ baa kii dena. ¹³ I mɛŋ gyɛ gipuɛɛ gidɛ wolɛ. Nengyene ɔbono ɔŋ ti belɛ mɔ ɔ naa nten-ana dɔ ɔ kya kerɛ Yesu asonbo mɔ so mɔ, anaa-naa a laa den mɔ. ɔŋ baa wɔra sɛi. I mɛŋ gyɛ imɔ idɛ wolɛ. ɔ laa kpɛ ɔ kya nu de asa ilaa gisola kpɛ sola ba, ne ɔ laa kpɛ ɔ kya ten ɔ kya loo asa ilaa dɔ de ɔ' naa ɔ kya tɔgɛ ilaa ibono iŋ kaabore ɔ' tɔgɛ mɔ. ¹⁴ Imɔso nan laarɛ fɛɛ akulaabo abono mɛ mɛŋ ti belɛ mɔ mɛ' tɛsɛ dena, mɛ' korogɛ, de mɛ' keda mɔmɔ-adɛ. Gɛnen ne i maŋ nyɛ bugi ɔkpa sa abono mɛ kya kyo Yesu ɔson mɔ yɛɛ mɛ' tɔgɛ ilaa nyɛnyɛn kyu lii aye abono a

kya son Yesu mɔ so. ¹⁵ N kya tɔge imɔ ide pɛwu mɔ, i lii fɛɛ akulaabo abono mɛ mɛɲ belɛ ne nkana a kya kerɛ ɔmɔ so mɔ dɔ ako mɛ ti fuɛ Yesu ɔkpa mɔ kpe mɛ buu ilaa nyɛnyɛn pɛwu gɛmu mɔ-lɛɛ ɔkpa mɔ. ¹⁶ Nengyene ɔkyii ɔbono ɔ kya ka gyan Yesu so mɔ bo akulaabo mɔ-gɛsu dɔ mɔ, ɔ' kerɛ mɔmɔ so. ɔɲ sa o' kyu gɛnen gikpon mɔ kyu kpaa too Yesu asonbo mɔ so. Imɔ ne nan yɛgɛ Yesu asonbo mɔ mɛ' nyɛ nyoro kerɛ daa akulaabo abono mɛɲ bo akerɛbo mɔ so.

Kyu Buubuu Keda Yesu Asonbo Abelɛnsɛ Mɔ

¹⁷ Yesu asonbo abelɛnsɛ abono mɛ kya gyangbara sa fɛye dandan mɔ, fɛ' kyu buubuu belɛ kyu keda mɔmɔ. Titirigu mɔ, abono mɛ kya pɛɛɛ ansi mɛ kya tɔge ne mɛ kya nyiile asa Wurubuaarɛ agyɛbi mɔ. ¹⁸ I kya nyiile fɛɛ Wurubuaarɛ agyɛbi mɔ dɔ i kya tɔge yɛɛ, “Owi ɔbono fo yɛgɛ fo-naadɛ kya daarɛ fɛɛ ayu ɔ kya sa fo mɔ, gɛɲ sa fo' ɲminde mɔ-gɛnɔ de ɔɲ sa ɔ' nyɛ wɛ amɔ.” Iko kee ne n gyɛ yɛɛ, “ɔko gi gyi fo paa mɔ, ka mɔ imɔ so giko.”

¹⁹ Fo nu ɔko gi buu yɛɛ Yesu asonbo ɔbelɛnsɛ ɔko gi wɔra ilaa nyɛnyɛn iko, ne asa anyɔ abɛɛ asa' maɲ taalɛ tɔge yɛɛ, “ɛɛn, i gyɛ gɛsintin” mɔ, gɛɲ sa fo' kyu imɔ wɔra ilaa dɔ. ²⁰ Nengyene fo wu yɛɛ ɔko kya wɔra ilaa nyɛnyɛn mɔ, ka mɔ Yesu asonbo mɔ pɛwu ansi dɔ de asɛnsɛ mɔ pɛwu mɛ' nyɛ sɛlɛ ilaa nyɛnyɛn giwɔra.

²¹ Wurubuaarɛ de Kirisito Yesu de Wurubuaarɛ dɔ isɔɔ ibono Wurubuaarɛ gi lɛɛ gibaa yii yɛɛ mɛ' wɔra gɛsun sa mɔ mɔ pɛwu mɛ laa lɛɛ me gɛnɔ yɛɛ n kya ka fo yɛɛ fo' kyu gɛsintin gyi nbara nbono nɛ sa fo faa pɛwu so. Gɛɲ sa fo' wɔra gɛligi ilaa abɛɛ fo' su ako so don ako.

Kerɛ Dandan Pɛi De Fo' Lɛɛ Agyangbarabo

²² Gɛɲ sa fo' kpaala lɛɛ ɔko yɛɛ fo laa kyu abaa gyan mɔ so kolɛ Wurubuaarɛ Oduduu sa mɔ de ɔ' wɔra

ɔgyangbarabo sa Yesu asonbo. Gɛɛ sa fo' tɔgɛ wɔra ɔko de ɔ' keda nyoro wɔra ilaa nyɛnyɛn. Kerɛ de fo' kyu gisen dɛnsɛ wɔra ilaa kamaasɛ.

²³ Giko mɔ kee ne. Fo-ɔtɔ mɔ so mɔ, gɛɛ baa nun nkyu wolɛ. I bo no i bo no mɔ, nun nta ɲmaraa pi-i. I laa kpaa fo de foɲ' baa kyena lɔ belen-belen.

²⁴ Ako mɛ bo no faa mɔ, mɔmɔ-ilaa nyɛnyɛn iɲ bo ɲara dɔ. I kya wolaa lɛɛ nyiile yɛɛ mɛ gyi gipuɛɛ. Ako mɔ, gɛmara-gɛmara ne mɔmɔ-ilaa nyɛnyɛn i kya lii gɛwi.

²⁵ Gɛnen kee ne gidɛnsɛ giwɔra giɲ bo ɲara dɔ. Ba-a ne fɛɛ gidɛnsɛ giwɔra giko giɲ ti lii gɛwi mɔ, gi maɲ ɲara gɛkpaa-gɛkpaa.

6

Abono Mɛ Tɛ Sa Awura Mɔ

¹ Abono pɛwu mɛ kya son Yesu, ne mɛ tɛ awura abono mɛɲ kya son Yesu asɛ mɔ, mɛ' kyu buubuu kyu sa mɔmɔ-wuraana ɔkpa kamaasɛ so. Mɛɲ sa mɛ' sa asa ɔkpa de mɛ' ten aye-Wurubuaarɛ ɔson mɔ gɛnɔ yɛɛ ɔson mɔ kya nyiile ilaa nyɛnyɛn de iɲ sa i' mɔɔ Wurubuaarɛ gimu.

² Abono mɛ tɛ awura abono mɔmɔ kee mɛ kya son Yesu asɛ mɔ, mɛɲ sa mɛ' tɔgɛ yɛɛ mɔmɔ pɛwu mɛ ti mɛ gyɛ Yesu asonbo so mɔ, mɛ maɲ kyu buubuu sa mɔmɔ-awuraana mɔ. I kaaborɛ mɛ' pɛɛɛ ansi son ɔmɔ dɔɔdan too gbaa daa. I lii fɛɛ mɔmɔ-wuraana abono mɛ kya nyɛ agyan lii ɔmɔ asɛ gɛnen mɔ, mɛ gyɛ daa Yesu asonbo ne Wurubuaarɛ kya laarɛ mɔmɔ-ilaa.

Abono Mɛ Nyi Yɛɛ Wurubuaarɛ ɔson Mɔ Gyɛ Aterenbi Gɛlaarɛ Mɔ

Timoti, kyu ilaa ibonoana nɛ nyiile fo faa nyiile Yesu asonbo mɔ de fo' tɔgɛ wɔra ɔmɔ yɛɛ mɛ' gyi imɔ so.

³ Nengyene ɔko kya nyiile ilaa banban iko kpɛi, ne ɔɲ kya kyule aye-Wura Yesu Kirisito-lɛɛ gɛsintin agyɛbi mɔ,

abɛɛ ɔŋ kya kyule ilaa nyiilesɛ ibono i kya kpaa nyamesɛ de ɔ' seɛ Wurubuaarɛ mɔ, ⁴ nyoro ginyiile gi gyi kaasɛ ɔbono gimu ne. ɔ mɛŋ nyi sɛi ne. ɔ kpɛ ɔ kya sɔɔ akyɔɔɛ ne ɔ kya taragɛ Wurubuaarɛ agyɛbi dɔ mɔ, i kya wɔra mɔ ɔkon. Gɛnen akyɔɔɛ adɛ a kya bara gɛlaaloo, i kya yɛgɛ asa mɛ' tɔrɔ abara so, mɛ' saalɛ abara, abɛɛ mɛŋ baa bii abara amu dɔ. ⁵ Ibiidɛ iŋ kya ta ɔmɔ dɔ. Mɛŋ bo amu. Wurubuaarɛ gɛsintin ɔson mɔ gi lii mɔmɔ-gibaa. Mɔmɔ-nwɔnsa ne n gyɛ yɛɛ mɛ wɔra Wurubuaarɛ asonbi ilaa mɔ, i laa kpaa ɔmɔ de mɛ' nyɛ aterenbi.

⁶ Fo kya son Wurubuaarɛ mɔ, i bo agyan belɛ. Pɛi ne fo laa wu yɛɛ i bo agyan mɔ, gɛnen mɔ, ilaa ibono fo bo mɔ i kya gyi fo-ginsi. ⁷ A mɛŋ kyu sɛi kyu ba gɛsinkpan so ne a maŋ taalɛ kiiri sɛi. ⁸ Ibono a kpɛ nyɛ a bo agyudɔ de ilaa ibono a kya kyu kun aye-nyoro faa mɔ, i kyɔ sa aye. ⁹ Abono mɛ kya laarɛ mɛ' wɔra aterenbi awura mɔ, mɛ kya tɔrɔ daa ɔdoo dɔ abɛɛ agyondiworɔ dɔ. Mɛ mɛŋ nyi ɔlaako Wurubuaarɛ asɛ. Mɛ mɛŋ nyi yɛɛ mɔmɔ-ɔbolɛ gɛlaarɛ ilaa idɛ i kya gooli mɔmɔ ne. Mɔmɔ-ilaa laarɛɛ i kya kperɛ ɔmɔ lii Wurubuaarɛ asɛ. I laa yɛgɛ mɛ' gyi gyɛrɛbi de mɛ' fuɛ mɔmɔ-lɛwu gɛmara. ¹⁰ I lii fɛɛ nengyene aterenbi ilaa ne fo nyamesɛ fo kya laarɛ mɔ, i kya yɛgɛ fo' wɔra ilaa nyɛnyɛn kpɛi-kpɛi gikyɔ. Ako mɛ yɛgɛ aterenbi ilaa i gyi mɔmɔ-amu, ne i yɛgɛ mɛ taa Yesu ɔson mɔ yɛgɛ san kpɛ mɛ kya dun wa-wa.

Fo berɛ, Wɔra Idɛnsɛ

¹¹ Fo berɛ, Wurubuaarɛ isa ne fo gyɛ. Kine imɔ ibono pɛwu giwɔra. Pɛɛrɛ ansi de fo' gyi gɛsintin sa Wurubuaarɛ. Selɛ mɔ de fo' ka gyan Yesu so. Laarɛ Wurubuaarɛ de nyamesɛ ilaa. Nyɛ gisen ɔlaawusɛ dɔ, de fo' kyu buubuu kyu kyena de asa. ¹² Ka gyan Yesu so de i' wɔra fɛɛ fo kya kɔ ikɔ dɛnsɛ fi-i sa mɔ ne. Imɔ

ne nan yεge fo' laa abaa keda Wurubuaare ase gεkyena gεbono gεη bo ɔkara mɔ. Genen gεkyena gεbono so ne Wurubuaare gi tɔge fo yεε fo' son mɔ mɔ, ne fo-o fo mɔ, fo yele sansana lεε fo-gikagyan gibono fo ka gyan Yesu so mɔ tɔge kanpe.

¹³ Kirisito Yesu ɔbono ɔ yele Pontiyuse Pilato ansi ɔ lεε mɔ-gesintin tɔge kanpe mɔ de Wurubuaare ɔbono ɔ kya sa ilaa kamaase nkpa mɔ me yele me kere me-re fo ne n' kya ka fo faa. ¹⁴ Gyi imɔ so kpaa fo owi ɔbono aye-Wura Yesu Kirisito laa kii ba gεsinkpan so mɔ. Gεη sa fo' tan imɔ iko-re iko so, de ɔko ɔη sa ɔ' nyε ilaa nyenyen iko tɔge kyu lii fo so. ¹⁵ Wurubuaare laa yεge Yesu o' kii ba owi ɔbono mɔ Wurubuaare kya laare mɔ. Ayenbi a gye Wurubuaare-lεε. Mɔ-nkon ne n gye ɔlolonbo, Awura ɔ Wura. Mɔ ne n gye abelense ɔ ɔbelense. ¹⁶ Mɔ-nkon ne n gye ɔbono ɔ maη wu' gεkaako kpa-a. Nfono ɔ te mɔ i tansi i kya wu ne i kya ηelegi ibono ɔko maη taale tu sindi nno. ɔko meη ti taa taale bugi ansi kere mɔ, ne ɔko maη taale kere mɔ gεkaako kpa-a. Buubuu de gεwuragyi i' wɔra mɔ-lεε gεkpaa-gεkpaa. I' ba genen.

Aterenbi Awura Ilaa

¹⁷ Timoti, ka asa abono me bo gεsinkpan so awuratɔ mɔ yεε meη sa me' nyiile mɔmɔ-nyoro abεε me' kyu mɔmɔ-ansi gyan aterenbi so. Meη kya kyu aterenbi tii gikɔre. Me' kyu mɔmɔ-ansi gyan daa Wurubuaare so. Mɔ ne n kya bugi mɔ-gibaa ɔ sa aye ilaa kamaase ibono a kya nyε faa de i' wɔra aye ɔkon. ¹⁸ Buu sa mɔmɔ yεε me' wɔra gidense. Me wu yεε mɔmɔ-aterenbi a kyɔ mɔ, mɔmɔ-gidense giwɔra gi' nyaakyɔ genen kee. Me' bugi mɔmɔ-abaa sa asa lii mɔmɔ-asen ɔ. ¹⁹ Mɔmɔ-abaa ɔ i kya bugi gεsinkpan so mɔ, me kya baala awuratɔ me kya yela mɔmɔ-nyoro Wurubuaare ɔ ne. Me kya too gεε ɔpɔre Wurubuaare ase. I laa kpaa ɔmɔ de me' nyε laa

abaa keda ilaa ibono i kya sa Wurubuaare ase gEkyena mɔ. GEmɔ ne n gye gEkyena gbaa-gbaa.

Dii Fo-Gesun Wɔrase

²⁰ Timoti, dii gesun gebono Wurubuaare gi kyu wɔra fo-abaa dɔ mɔ. I bo asa ako, me kyu mɔmɔ-geɛɔnge de mɔmɔ-akyɔɔle abono me kya sɔɔ kyu lii Wurubuaare agyebi so mɔ yeɛ i gye ɔlaako ginyi. Geɛ sa fo' buu ɔmɔ-gitan. ²¹ Me penɛ ako kaabore nde me fue Wurubuaare ɔson mɔ ɔkpa.

Wurubuaare ɔ' sa feye pɛwu so geɛwɔnsa dɛnsɛ.

ḠḠḠḠ ḠḠḠḠḠḠ, ḠḠḠḠḠ ḠḠḠḠḠḠḠ ḠḠ ḠḠḠḠ ḠḠḠḠḠ
AnyamesḠ ḠḠ ḠḠḠḠ ḠḠḠḠ

The New Testament in the Gikyode language

copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Gikyode

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 Jun 2022 from source files dated 30 Nov
2021

4cc402b4-139a-5f33-9af9-fbf62307f663